

Як ДГУ рятували життя в Бучі

Антон Довгопол, директор КНП «Ірпінська центральна міська лікарня» і депутат міськради Ірпеня, від початку війни залишився керувати багатопрофільним стаціонаром, розташованим у м. Буча. Зіткнувшись з погрозами, 12 березня він виїхав з міста, забравши позоставших медиків і пацієнтів, і вивіз за собою близько тисячі містян. Він розповів «МТБ» про те, як вдалося підтримувати роботу лікарні за допомогою дизель-генераторів і які висновки було зроблено виходячи з цього досвіду.

Далі – пряма мова.

Відповідно до вимог будівництва, в медичних закладах повинна бути альтернативна можливість енергопостачання, насамперед мова про дизельні і бензинові генератори (сонячні панелі є релією нашого світу, але до війни про них ніхто не думав). При цьому ставлення до генератора було таким: «Ми його ніколи вмикати не будемо, він нам не потрібен, але якщо раптом знадобиться, то він повинен забезпечити роботу ліфта, реанімації й операційної». Тобто якщо погасло світло, ми повинні завершити операцію; привезли ургентного хворого – його потрібно підняти в операційну; у вечірній час треба мати резервне освітлення. Все це з розрахунку на те, що інженерні служби працюють цілодобово, і максимум за півгодини світло відновлять.

У КНП «ІЦВЛ» кожен структурний підрозділ мав дизель-генератор, який у разі відключення світла міг дати енергію за цим принципом. Наприклад, якщо потреба Бучанського стаціонару складає 300 кВт для нормальної роботи, то дизель-генератор забезпечував 50 кВт.

24 лютого починається війна. Буде велика кількість поранених, потрібні додаткові операційні. Під них персонал, анестезіологи, обладнання і все інше. Масове надходження на приймальне відділення – потрібно проводити обстеження, мають працювати КТ, рентген, УЗД і т.ін. На кисневих генераторах, які споживають разом 60 кВт, повинно бути окреме джерело живлення, а в мене є лише 50 кВт. Один апарат ШВЛ споживає 3 кВт, при цьому операційна була розгорнута на 12 ліжок. Робота рентгену – щонайменше 15 кВт, КТ – 60 кВт, ліфт – щонайменше 5 кВт. І от я о 7:30 ранку 24 лютого розумію, що якщо перебувають основну і резервну лінії, то запрацює дизель-генератор, але в цей же момент помре велика кількість людей, яким у цей час надавали медичну допомогу. І така ж ситуація по кожному медичному закладу країни, де дизель-генератор завжди розраховувався з точки зору резервного живлення на мінімальний термін.

Розуміючи всі ці речі, я прийняв рішення, що якщо Бучанський стаціонар споживає 300 кВт, то і дизель-генератор повинен стояти на 300 кВт. Так само Ірпеню потрібні 100 кВт, а Ворзелю – 50 кВт. Часу не було взагалі, тому що о 7:30 вже почалися обстріли аеропорту «Антонов». Я дзвоню Олексію Царенку, директору компанії «Мадек», і прошу поставити дизель-генератори під лист-гарантію підприємства. На що він каже: «Так, Антоне, без проблем», і того-таки 24 лютого, коли вже російські літаки скидали бомби на Гостомель, коли вже висаджували десант і над нами літали балістичні ракети, ми встановили ці дизель-генератори в лікарнях – на скору руку, без моніторингу, АВР і всього іншого. О 16:00 почали надходити перші поранені з Гостомеля.

4 березня повністю зникло світло. На той момент в лікарні перебувало 180 хворих, з яких 57 знаходилось на кисні, і 150 чоловік персоналу. До 12 березня ми жили повністю на дизель-генераторі. Маючи

світло, яке перекривало всю потребу лікарні, ми продовжили роботу в штатному режимі, нехай і з проблемним водопостачанням і водовідведенням. Щоденно виконувалось до 10 оперативних втручань, ліфт постійно когось возив, працювали нейрохірурги, вся функціональна діагностика. Ми навіть не знали, з'являлося світло в місті чи ні.

Ось з якими проблемами ми зіштовхнулись в процесі. Якщо вимкнеться дизель-генератор, будь-якої миті можуть зупинитися наркозні станції, апарати ШВЛ тощо. Доводилось постійно контролювати генератор: скільки в ньому палива, чи не знаходиться він у критичному стані і ось-ось заглохне. З 17:00 у росіян починалась комендантська година, будь-який рух означав розстріл. І інженер, молодий хлопчина, вдягав бронік і каску, які ми брали у наших поранених бійців ЗСУ, і кожні дві години біг через усю територію лікарні, щоб перевірити. Це у 21 столітті!

Зараз заклад вже має повний моніторинг роботи всіх дизельних електростанцій. Якщо відключається основна лінія і зникає струм на резервній, я знаю точно, що негайно відбудеться переключення на дизельну електростанцію. При цьому час перемикання не впливає на роботу ШВЛ, бо всі вони обладнані акумуляторами. Тільки-но світло з'явиться знову, спрацює АВР і одразу переключить на основну або резервну лінію, завдяки чому не буде спалено жодного зайвого літра дорогоцінної солярки. Сьогодні (9 червня. – прим. «МТБ») о 4:30 ранку мені прийшло СМС про те, що на стаціонарі зникло світло, і мій інженер, прийшовши зранку на оперативну нараду, вже знав, чому це сталося, коли живлення відновилося, скільки було витрачено пального і як спрацював дизель-генератор.

Також інженер, замість вибігати 12 разів на добу, ризикуючи життям, повинен лише сходити за годину до того, як прийде сповіщення про низький рівень палива, і спокійно заправити цей дизель-генератор. Понад те, він може розрахувати, на скільки вистачить солярки, коли треба організувати централізований підвіз і на яку адресу. Уявіть, скільки ГСМ треба витратити на роз'їзди, щоб контролювати три медичних заклади в Бучі, Ворзелі й Ірпені. А тепер у нього все виведене на монітор. Ось ті сучасні технології, до яких ми прийшли і до чого повинна прийти кожна лікарня в умовах війни у нашій країні.

Під загрозою можливої окупації знаходиться будь-яка область України. Ірпінський регіон на своєму прикладі переконався, що в першу чергу окупанти знищують зв'язок, енергозабезпечення і водопостачання. Жодна з областей не застрахована від проникнення диверсійних груп, які можуть легко вивести з ладу високовольтні лінії. Ми ніколи не знаємо, в яких умовах будемо працювати, тому потужність дизель-генератора повинна бути розрахована на максимальне споживання. Автономність закладу – це наявність вигрібної ями, свердловини з водою і своєї електростанції, яка покриває всі його потреби.